Dosarul nr.2-149/25; PIGD: 2-25010776-24-2-28012025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

Dispozitivul pronunţat public la 22 mai 2025, oraşul Criuleni
Hotărârea integrală întocmită la 15 august 2025

Judecătoria Criuleni - sediul central
Instanţa de judecată compusă din:
Preşedintele de şedinţă, judecătorul: Romina Ţurcan
Grefierul: Anton Platon
Cu participarea:
Reclamantului
Pârâtei
Reprezentantului autorităţii tutelare, Viorica Cociug

examinând în şedinţă de judecată publică cauza civilă după cererea de chemare în judecată înaintată de Primăria s. Izbişte, r. Criuleni, împotriva lui ***** despre luarea copiilor de la părinte fără decăderea din drepturile părinteşti,-

Asupra materialelor din dosar şi a probelor administrate, instanţa de judecată,-

A C O N S T A T A T :

1. <u>Pretenţiile părţii reclamante:</u>

La data de 28 ianuarie 2025, Primăria satului Izbişte, r. Criuleni, reprezentată de primarul Plămădeală Ion, acţionând în interesele copiilor minori ***** a.n.***** şi *****, născut la *****, a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui ***** având ca obiect luarea copiilor de la părinte fără decăderea din drepturile părinteşti.

În motivarea acţiunii s-a arătat că aceasta a fost înaintată în interesele copiilor minori *****, născută la *****, şi *****, născut la *****, care au fost plasaţi de urgenţă în Centrul de Plasament şi Reabilitare pentru Copii de Vârstă Fragedă, situat pe str. Cosmescu 51, mun. Chişinău, în baza Dispoziţiei nr. 1 din 22.01.2025.

S-a explicat că mama, *****, împreună cu copiii Anastasia şi Ion, nu au un loc permanent de trai şi vagabondau prin localitate. Deşi aceştia au fost anterior plasaţi în centru de plasament împreună cu mama, aceasta a părăsit de două ori instituţia, din cauza consumului excesiv de alcool.

S-a subliniat că circumstanţele menţionate denotă lipsa de responsabilitate a pârâtei ***** în exercitarea obligaţiilor părinteşti. Aceste motive de fapt şi de drept au determinat ridicarea copiilor şi plasarea lor într-o instituţie de protecţie, fără decăderea mamei din drepturile părinteşti, dar cu asigurarea unei protecţii adecvate conform cerinţelor legale.

Autoritatea tutelară locală a acţionat în temeiul art. 6 lit. e) şi f) din Legea nr. 140 din 14.06.2013 privind protecţia specială a copiilor aflaţi în situaţie de risc şi a copiilor separaţi de părinţi, precum şi al art. 71 din Codul familiei.

S-a considerat că ridicarea copiilor minori fără decăderea mamei din drepturile părinteşti este o măsură oportună şi inevitabilă, corespunde interesului superior al copiilor, permite autorităţilor să realizeze protecţia adecvată a acestora şi să asigure respectarea drepturilor şi intereselor lor legitime.

În baza celor expuse, s-a solicitat luarea copiilor minori *****, născută la *****, şi *****, născut la *****, de la părinte, fără decăderea mamei ***** din drepturile părinteşti.

La 12 februarie 2025, Primăria satului Izbişte, r. *****, reprezentată de primarul Plămădeală Ion, a depus o cerere de completare a acţiunii, solicitând extinderea hotărârii şi asupra copilului minor *****, născut la *****, care se află la moment în serviciu - Casă de copii de tip familial din subordinea STAS *****, şi dispunerea luării acestuia de la părinte, fără decăderea mamei din drepturile părinteşti.

În şedinţa de judecată, reclamantul, primarul satului Izbişte, Plămădeală Ion, a susţinut integral pretenţiile înaintate, reiterând argumentele expuse în cererea de chemare în judecată şi solicitând admiterea acesteia.

2. <u>Obiecţiile părţii pârâte:</u>

Pârâta *****, a declarat că nu este de acord cu cererea de chemare în judecată, exprimându-şi dezacordul faţă de intenţia de a-i fi luaţi copiii. Aceasta a precizat că este conştientă de dificultăţile existente şi a menţionat că urmează să întreprindă măsuri concrete în vederea remedierii situaţiei familiale şi asigurării unui mediu corespunzător pentru creşterea şi educarea minorilor.

3. <u>Alţi participanţi la proces în prezenta cauză civilă.</u>

Autoritatea publică, STAS *****, reprezentată de Viorica Cociug, a relatat în şedinţa de judecată aspectele care au fost indicate în Avizul-Concluzie al direcţiei, solicitând admiterea acţiunii privind luarea copiilor de la *****, fără decădere din drepturile părinteşti, cu emiterea unei hotărâri în conformitate cu temeinicia pretenţiilor înaintate în interesul superior al copiilor minori.

4. <u>Circumstanţele cauzei constatate de instanţă şi probele pe care se întemeiază concluzia instanţei:</u>

Obiectul prezentului litigiu de familie constă în luarea copiilor minori de la părinte, fără decăderea acestuia din drepturile părinteşti.

În şedinţa de judecată s-a constatat că pârâta ***** are trei copii minori: *****, născută la *****, *****, născut la ***** (f.d.6), şi *****, născut la ***** (f.d.27).

Prin Dispoziţia nr. 1 din 22.01.2025 emisă de Primăria satului Izbişte, r. *****, s-a dispus luarea la evidenţă a familiei ***** ca fiind în situaţie de risc, mama având probleme de documentare, dificultăţi financiare şi neavând loc permanent de trai. Totodată, s-a constatat că minorii ***** şi ***** se află în situaţie de risc şi s-a instituit plasamentul de urgenţă al acestora în Centrul de Plasament şi Reabilitare pentru copii de vârstă fragedă, situat pe str.

Cozmescu 51, mun. Chişinău, cu asigurarea unui loc permanent de trai şi a măsurilor de reabilitare (f.d.7).

Potrivit procesului-verbal al comisiei multidisciplinare din s. Izbişte, nr. 02 din 22.01.2025, s-a decis ridicarea copiilor de la mama ***** şi plasarea de urgenţă a acestora în Centrul de plasament pentru copii de vârstă fragedă din mun. Chişinău (str. Cozmescu). Totodată, s-a hotărât înaintarea unei cereri de chemare în judecată privind luarea copiilor de la mamă fără decăderea acesteia din drepturile părinteşti. În ordinea de zi a şedinţei comisiei s-a examinat faptul că *****, împreună cu copiii, a părăsit Centrul de plasament fără învoire, că aceasta consumă alcool şi că locuinţa în care i-a adus ulterior pe copii nu dispune de condiţii adecvate (f.d.8).

Prin adresarea nr. 01 din 22.01.2025 către Centrul de Plasament şi Reabilitare pentru Copii de Vârstă Fragedă, Primăria s. Izbişte a solicitat cazarea copiilor aflaţi în situaţie de risc *****, născută la *****, şi *****, născut la *****, aceştia neavând viză de domiciliu (f.d.9).

În baza actelor de primire-predare a copilului nr. 04 din 22.01.2025 şi nr. 05 din 22.01.2025, întocmite cu participarea medicului pediatru, s-a constatat că, la momentul plasării în centru, starea sănătăţii copilului ***** era de gravitate medie, precum şi starea copilului ***** era de asemenea de gravitate medie, acesta fiind murdar şi neîngrijit (f.d.10–11).

Potrivit Avizului privind plasamentul planificat al copilului nr. 01 din 03.02.2025, emis de autoritatea tutelară locală a Primăriei s. Izbişte, r. *****, a fost luat în evidenţă minorul *****, născut la *****. În document se menţionează că minorul a fost depistat la o stână din s. Ţîpala, r. Ialoveni, unde vagabonda împreună cu mama sa, *****. Avizul are un conţinut relevant şi descrie detaliat măsurile întreprinse de autoritatea tutelară locală anterior separării copilului de mamă, constatând că acesta se află în situaţie de risc din cauza comportamentului neglijent al mamei, familia fiind monitorizată permanent.

Astfel, la vizita din 23.12.2022, mama a fost găsită în stare de ebrietate, iar în locuinţă lipseau produsele alimentare necesare copilului. Până în septembrie 2022, familia a beneficiat de ajutor social, însă ulterior, pierzând acest statut, mamei i s-a propus să îşi ducă copilul la grădiniţă şi să îşi găsească un loc de muncă. I s-a identificat un loc de muncă în teritoriu, însă aceasta a refuzat invocând diferite motive şi nu a prezentat copilul la controale medicale. În aceste condiţii, asistentul social a intervenit pentru a-i administra copilului măcar tratamentul antiparazitar.

În ianuarie 2023, ***** a fost luată la evidenţă la OFM, beneficiind de ajutor social până în luna mai, când s-a mutat într-o altă localitate. La 15.04.2023, proprietarul locuinţei unde se afla a obligat-o să elibereze casa din cauza lipsei de grijă, a consumului de alcool şi a neachitării datoriilor la energia electrică consumată. Ulterior, a locuit temporar în s. Cruglic, după care iarăşi în Izbişte, unde iarăşi nu a rămas, revenind din nou în Cruglic.

În decembrie 2023, ştiindu-se că urma să nască, autoritatea tutelară a îndrumat-o către AO Concordia, şi i-au fost oferiţi 5000 lei pentru necesităţile copilului, însă mama şi-a achiziţionat un telefon mobil. La 20.12.2023, ONG „Izbişte – Sat Natal” i-a oferit un pachet alimentar, iar cu această ocazie s-a constatat că locuia în condiţii dezastruoase la familia ***** şi *****, fiind

ulterior alungată de către aceştia. Pe 23.01.2024, a fost plasată împreună cu copiii la Centrul de Plasament şi Reabilitare pentru Copii de Vârstă Fragedă din Chişinău, unde, la *****, a născut al treilea copil, pe *****uţ.

Pe parcursul anilor 2023–2024, autoritatea tutelară a întreprins numeroase demersuri pentru integrarea mamei şi copiilor în familia biologică extinsă. Astfel, la 19.10.2023, Primăria Căbăieşti a refuzat să o primească în casa părintească, iar la 02.04.2024 şi Primăria Pîrjolteni a refuzat integrarea în familia fratelui *****. La data de 02.07.2024 a fost încetată monitorizarea familiei ***** ca familie aflată în situaţie de risc, întrucât aceasta nu se afla în teritoriu.

Persoana care, în anul 2017, a adus-o pe ***** în localitate şi în urma acestui fapt i s-a acordat viză de reşedinţă temporară în s. Izbişte, la propunerea autorităţii tutelare locale de a i se oferi spaţiu locativ, a refuzat categoric menţinerea acesteia, depunând la data de 14.08.2024 cerere de radiere din evidenţă, în temeiul (305) ASP privind radierea din evidenţă la domiciliu şi/sau la reşedinţa temporară la cererea proprietarului sau a coproprietarilor locuinţei. În consecinţă, ***** şi copiii săi minori au rămas fără domiciliu.

La data de 08.09.2024, ***** împreună cu copiii a părăsit teritoriul Centrului fără învoire şi nu răspundea la apeluri. Ulterior, fiind identificată în s. Izbişte, a fost convocată comisia multidisciplinară, unde aceasta a semnat un refuz de a mai reveni în Centru, declarând că intenţionează să locuiască în s. Căbăieşti, în casa părintească, şi şi-a asumat obligaţia de a instituţionaliza copilul. Primăria Căbăieşti a fost informată, însă măsurile declarate nu au fost realizate. După un scurt timp, ***** s-a reîntors cu copiii în teritoriu, copilul fiind instituţionalizat la gimnaziul din Izbişte, însă ulterior au dispărut din nou.

La 14.11.2024, ***** a revenit în teritoriu, relatând că locuieşte în s. Văsieni, r. Ialoveni, în casa concubinului său, Chihai Ion (tatăl copilului mai mic), precizând că acesta le-a permis să locuiască acolo pentru o perioadă îndelungată. Totodată, ea a solicitat transferul dosarului copilului pentru a fi instituţionalizat în acea localitate. A fost luată legătura cu directoarea şcolii primare din Văsieni, care a confirmat solicitarea, motiv pentru care dosarul a fost transmis, fiind informată şi autoritatea tutelară din Văsieni.

La 11.12.2024, autoritatea din Izbişte a fost sesizată de către locuitori că ***** şi copiii săi au revenit în teritoriu. În urma vizitei de monitorizare la locuinţa concubinilor ***** şi ***** s-a constatat că familia ***** locuia acolo. Întrebată despre situaţia sa, Liliana a relatat că fusese alungată din locuinţa din Văsieni şi că nu are unde locui. Condiţiile din familia gazdă erau dezastruoase, fiind constatată consumarea abuzivă de alcool şi lipsa unui spaţiu locativ adecvat pentru mamă şi copii. Autorităţile locale şi teritoriale au fost informate, întocmindu-se raport de vizită şi Anchetă de evaluare a condiţiilor de trai.

A doua zi, la 12.12.2024, familia a fost vizitată împreună cu reprezentanţii STAS *****, fiind elaborate fişe de sesizare către autoritatea tutelară locală pentru întreprinderea măsurilor urgente de protecţie a minorilor. La 16.12.2024 a fost convocată comisia multidisciplinară locală, unde s-a examinat situaţia copilului. Acesta a fost luat în evidenţa autorităţii locale ca „copil în situaţie de risc”, fiind analizată posibilitatea integrării în familia biologică extinsă,

respectiv în familia unchiului *****. După discuţia cu soţia acestuia, ***** Mariana, s-a acceptat preluarea copilului.

La 17.12.2024 au fost emise dispoziţiile de plasament de urgenţă, prin care băiatul mai mare, *****, a fost plasat în familia unchiului ***** şi înscris la şcoala primară din s. Pîrjolteni. Ulterior, la 29.01.2025, *****, evadând pentru a doua oară de la Centru, l-a luat pe copil din Pîrjolteni şi l-a dus în s. Ţîpala, r. Ialoveni, unde locuia la o stână (f.d.28–30).

Potrivit certificatului eliberat de Primăria Căbăieşti, r. Călăraşi, nr. 217 din 19.10.2025, se confirmă că cet. *****, nu se află la evidenţă în cadrul primăriei Căbăieşti, r. Călăraşi, nu dispune de locuinţă proprie, iar casa buneilor este într-o stare avariată. Totodată, mama acesteia are antecedente penale, se află la tratament spitalicesc cu diagnoza de tuberculoză şi nu dispune de un loc stabil de trai (f.d.40).

Avizul cu privire la posibilitatea admiterii acţiunii referitoare la luarea copiilor de la cet. *****, fără decăderea acesteia din drepturile părinteşti, emis cu recomandarea de a adopta o hotărâre corespunzătoare, în temeiul şi conformitatea pretenţiilor înaintate, având ca finalitate protejarea interesului superior al copiilor (f.d.17-18).

Din acelaşi aviz rezultă că minorii ***** şi ***** au fost plasaţi de urgenţă în Centrul de Plasament şi Reabilitare pentru Copii de Vârstă Fragedă, situat pe str. Cosmescu 51, mun. Chişinău, în temeiul Dispoziţiei nr. 1 din 22.01.2025, iar minorul ***** a fost plasat, tot de urgenţă, în Casa de Copii de Tip Familie din or. *****, cu instituţionalizarea acestuia în Şcoala Primară din or. *****.

Ridicarea copiilor de la pârâta ***** s-a realizat în contextul în care aceasta nu avea la acel moment viză de reşedinţă sau domiciliu stabil, familia aflându-se în stare de vagabondaj pe teritoriul satului Izbişte, deşi pârâta este originară din satul Căbăieşti, r-nul Călăraşi.

Acest comportament, coroborat cu lipsa supravegherii corespunzătoare a copiilor şi ignorarea obligaţiilor parentale, denotă o lipsă de responsabilitate gravă în exercitarea drepturilor şi obligaţiilor părinteşti.

Din ansamblul probatoriului administrat în cauză, instanţa a conchis că minorii *****, născută la 29 septembrie 2018, *****, născut la 3 februarie 2024, şi *****, născut la 19 iulie 2017, se află într-o situaţie de risc iminent, determinată de lipsa unui domiciliu stabil al mamei lor, pârâta *****, de imposibilitatea acesteia de a le asigura condiţii minime de trai, de starea precară a locuinţei familiei de origine şi de împrejurarea că mama (bunica maternă a copiilor) acesteia nu poate oferi sprijin din cauza problemelor de sănătate şi a antecedentelor penale. Totodată, instanţa a reţinut că pârâta a manifestat un comportament iresponsabil prin părăsirea neautorizată a centrului de plasament împreună cu copiii, consumul de alcool şi tentativa de a-i adăposti într-un imobil lipsit de condiţii elementare. În aceste circumstanţe, menţinerea minorilor în mediul familial al pârâtei periclitează grav sănătatea, dezvoltarea şi siguranţa lor, fiind justificată măsura de plasare a acestora într-o instituţie specializată de ocrotire a copilului.

5. <u>Legile de care se călăuzeşte instanţa şi admisibilitatea acţiunii:</u>

Audiind argumentele invocate în proces şi analizând materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios, instanţa de judecată consideră necesar a admite acţiunea depusă de reclamant, reieşind din următoarele motive.

În baza dispoziţiilor art. 130 Cod procedură civilă, instanţa a procedat la aprecierea probelor după propria convingere, cercetându-le multiaspectual, complet, nepărtinitor şi nemijlocit, iar în ansamblul lor, raportându-le la interconexiunea şi relevanţa pentru soluţionarea cauzei. Instanţa a constatat că datele pe care acestea le conţin corespund realităţii, întrucât rezultă cu certitudine că pârâta nu a asigurat condiţiile minime necesare pentru creşterea şi educarea copiilor, iar menţinerea lor în familie le-ar fi periclitat dezvoltarea armonioasă.

Potrivit art.5 alin. (1) Cod de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Conform art.7 alin. (2) Cod de procedură civilă, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi, procesul civil poate fi intentat în numele persoanelor împuternicite de lege să apere drepturile, libertăţile şi interesele legitime ale unei alte persoane, ale unui număr nelimitat de persoane, interesele Republicii Moldova şi ale societăţii.

Conform art.118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel.

Iar potrivit art.121 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

În conformitate cu prevederile art.5 alin. (6) din Legea privind drepturile copilului nr.370 din 30.11.2023, statul asigură protecţia copilului şi garantează respectarea tuturor drepturilor acestuia prin intermediul instituţiilor sale şi al autorităţilor publice cu atribuţii în acest domeniu.

Potrivit art. 10 alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr.370 din 30.11.2023, orice copil care este, temporar sau definitiv, separat de mediul său familial sau care, în interes propriu, nu poate fi lăsat să locuiască în acest mediu are dreptul la protecţie specială din partea statului.

Potrivit art. 3 din Legea nr. 140 din 14.06.2013 privind protecţia specială a copiilor aflaţi în situaţie de risc şi a copiilor separaţi de părinţi, care stabileşte noţiunile principale utilizate în sensul prezentei legi, instanţa a reţinut pentru speţa dată următoarele noţiuni: *autoritate tutelară locală* – primarii de sate (comune) şi de oraşe; *copil aflat în situaţie de risc* – copil în privinţa căruia, ca urmare a evaluării, se constată una sau mai multe din situaţiile prevăzute la art. 8; *interesul superior al copilului* – asigurarea condiţiilor adecvate pentru creşterea şi dezvoltarea armonioasă a copilului, ţinând cont de particularităţile individuale ale personalităţii lui şi de situaţia concretă în care acesta se află; *echipă multidisciplinară* – grup convocat de specialistul în protecţia drepturilor copilului sau, în lipsa acestuia, de către asistentul social comunitar, compus din profesionişti din diferite domenii, cu atribuţii în protecţia copilului, care colaborează în scopul prevenirii şi/sau soluţionării cazurilor copiilor aflaţi în situaţii de risc; *neglijarea*

copilului – omisiunea sau ignorarea voluntară sau involuntară a responsabilităţilor privind creşterea şi educarea copilului, fapt care pune în pericol dezvoltarea lui fizică, mintală, spirituală, morală sau socială, integritatea lui corporală, sănătatea lui fizică sau psihică. Neglijarea poate lua următoarele forme: *luarea copilului de la părinţi* – procedură prin care copilul este separat de părinţi sau de persoanele în grija cărora acesta se află, efectuată în conformitate cu prevederile prezentei legi şi ale Codului familiei; *plasament* – măsură de protecţie a copilului separat de părinţi prin care se asigură condiţii pentru creşterea şi îngrijirea acestuia în servicii sociale de plasament; *plasament de urgenţă* – plasamentul copilului ale cărui viaţă sau sănătate sânt în pericol iminent, indiferent de mediul în care acesta se află, pentru o perioadă de până la 72 de ore; *plasament planificat* – plasamentul copilului într-un serviciu social, pentru o perioadă determinată de timp, conform prevederilor planului individual de asistenţă.

Instanţa de judecată notează că potrivit art.5 alin.(2) şi art.9 alin.(4) din Legea privind protecţia specială a copiilor aflaţi în situaţie de risc şi a copiilor separaţi de părinţi nr. 140 din 14.06.2013, (2) Plasamentul copilului poate fi dispus de autorităţile tutelare numai în cazul în care, în urma evaluărilor, se constată că menţinerea copilului alături de părinţi nu este posibilă sau contravine interesului superior al acestuia. Dacă în urma evaluării iniţiale a situaţiei copilului se confirmă situaţia de risc pentru copil, autoritatea tutelară locală dispune imediat luarea în evidenţă a copilului aflat în situaţie de risc.

Art. 10 din Legea privind protecţia specială a copiilor aflaţi în situaţie de risc şi a copiilor separaţi de părinţi nr.140 din 14.06.2013 prevede că, (1) În cazul în care, ca urmare a evaluării iniţiale, se constată existenţa unui pericol iminent pentru viaţa sau sănătatea copilului, autoritatea tutelară în a cărei rază este locul aflării acestuia dispune imediat luarea copilului de la părinţi sau de la persoanele în grija cărora acesta se află, comunicând acest fapt procurorului în termen de cel mult 24 de ore.

(2) Procedura de luare a copilului de la părinţi sau de la persoanele în grija cărora acesta se află se efectuează cu participarea obligatorie a autorităţii tutelare locale sau a reprezentantului acesteia, a specialistului pentru protecţia drepturilor copilului, a asistentului social comunitar, a medicului/asistentului medicului de familie şi a ofiţerului de sector al poliţiei.

(3) În cazul prevăzut la alin. (1), autoritatea tutelară locală, în termen de 3 zile lucrătoare, va porni o acţiune în instanţa de judecată privind decăderea din drepturile părinteşti sau privind luarea copilului de la părinţi fără ca aceştia să fie decăzuţi din drepturile părinteşti. Dacă această cerinţă nu este îndeplinită, copilul va fi înapoiat imediat părinţilor.

(4) Cu excepţia situaţiei prevăzute la alin. (1), luarea copilului de la părinţi se efectuează numai în baza unei hotărâri a instanţei de judecată privind decăderea din drepturile părinteşti sau a unei hotărâri a instanţei de judecată privind luarea copilului fără ca părinţii să fie decăzuţi din drepturile părinteşti conform prevederilor art. 67–69, 71 şi 72 din Codul familiei.

Prevederi similare se regăsesc şi în art.71 din Codul familiei, (1) La cererea autorităţii tutelare, instanţa judecătorească poate hotărî luarea copilului de la părinţi fără decăderea acestora din drepturile părinteşti, dacă aflarea copilului împreună cu părinţii prezintă pericol pentru viaţa şi sănătatea lui, şi asigurarea protecţiei copilului de către autoritatea tutelară teritorială.

(5) La cererea părinţilor, instanţa judecătorească poate să le înapoieze copilul dacă aceasta nu contravine intereselor copilului.

Prin prisma normelor sus-citate, instanţa a reţinut că luarea copiilor de la părinţi sau de la persoanele în grija cărora se află poate fi dispusă, prin hotărâre judecătorească, atât cu decăderea din exerciţiul drepturilor părinteşti, cât şi fără aplicarea unei asemenea măsuri, iar în situaţia în care se constată existenţa unui pericol iminent pentru viaţa ori sănătatea copilului, luarea acestuia de la părinţi se impune cu caracter obligatoriu.

Conform art. 60 alin. (1) şi (2) Codul familiei, părinţii au dreptul şi sânt obligaţi să-şi educe copiii conform propriilor convingeri, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună sau separat. Părinţii poartă răspundere pentru dezvoltarea fizică, intelectuală şi spirituală a copiilor şi au prioritate la educaţia lor faţă de oricare alte persoane.

Iar, conform art. 61 alin. (1) şi (2) Codul familiei, drepturile şi interesele legitime ale copiilor sânt apărate de către părinţii lor. Părinţii sânt reprezentanţii legali ai copiilor lor şi acţionează în numele lor în relaţiile cu toate persoanele fizice şi juridice, inclusiv în autorităţile administraţiei publice şi instanţele judecătoreşti, fără a avea nevoie de împuterniciri speciale.

La rândul său, articolul 62 alin. (1) şi (2) Codul familiei stabileşte că, drepturile părinţilor nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinţii nu pot prejudicia sănătatea fizică şi psihică a copilului. Metodele de educaţie a copilului, alese de părinţi, vor exclude comportamentul abuziv, insultele şi maltratările de orice fel, discriminarea, violenţa psihică şi fizică, aplicarea pedepselor corporale, antrenarea în acţiuni criminale, iniţierea în consumul de băuturi alcoolice, folosirea substanţelor stupefiante şi psihotrope, practicarea jocurilor de noroc, cerşitul şi alte acte ilicite.

Potrivit prevederilor art.9 din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului, pct.1) statele părţi vor veghea ca nici un copil sa nu fie separat de părinţii săi împotriva voinţei acestora, exceptând situaţia în care autorităţile competente decide, sub rezerva revizuirii judiciare şi cu respectarea legilor şi a procedurilor aplicabile, ca aceasta separare este în interesul suprem al copilului. O astfel de decizie poate deveni necesară în cazuri particulare cum ar fi, de exemplu, în cazul copiilor maltrataţi sau neglijaţi de părinţi sau în cazul în care părinţii trăiesc separat şi se impune luarea unei hotărâri cu privire la locul de reşedinţă a copilului.

Conform art.18 alin.1) din Convenţia internaţională cu privire la drepturile copilului, părinţii, sau, după caz, reprezentanţii săi legali sunt principalii responsabili de creşterea şi dezvoltarea copilului. Aceştia trebuie să acţioneze, în primul rând, în interesul suprem al copilului.

În conformitate cu prevederile art.27 al Convenţiei internaţionale cu privire la protecţia drepturilor copilului, părinţii care au în grijă un copil le revine în primul rând responsabilitatea de a-l asigura, în limita posibilităţilor şi a mijloacelor lor financiare, condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului.

Instanţa a reţinut, din evaluarea ansamblului probator, că minorii *****, născută la *****, *****, născut la *****, şi *****, născut la *****, s-au aflat în mod constant într-o situaţie de risc, generată de lipsa unui domiciliu stabil, de fluctuaţiile repetate ale mediului de viaţă, de

consumul de alcool al mamei ***** şi de neglijarea obligaţiilor parentale. Situaţia de fapt a fost confirmată prin Dispoziţia nr. 1 din 22.01.2025 a Primăriei s. Izbişte, r. *****, prin care familia a fost luată la evidenţă ca familie în situaţie de risc şi s-a instituit plasamentul de urgenţă pentru copiii ***** şi ***** în Centrul de Plasament şi Reabilitare pentru Copii de Vârstă Fragedă din mun. Chişinău, precum şi prin procesul-verbal al comisiei multidisciplinare nr. 02 din 22.01.2025, care a consemnat părăsirea fără învoire a centrului de către mamă, consumul de alcool, lipsa condiţiilor minime în locuinţa unde au fost aduşi ulterior copiii şi necesitatea sesizării instanţei în vederea luării copiilor fără decăderea mamei din drepturile părinteşti. În acelaşi sens au conchis actele de primire-predare din 22.01.2025, întocmite cu participarea medicului pediatru, din care a rezultat că ambii copii plasaţi prezentau o stare de sănătate de gravitate medie, murdărie şi neîngrijire, împrejurări ce au impus măsuri imediate de protecţie.

Instanţa a reţinut, de asemenea, că pentru ***** au fost întreprinse demersuri graduale de sprijin şi reintegrare în familia extinsă, materializate în Avizul privind plasamentul planificat nr. 01 din 03.02.2025 şi în decizia de plasament de urgenţă la unchi, urmată de înscrierea copilului la şcoala primară din s. Pîrjolteni, măsuri ulterior tulburate de acţiunea mamei care, l-a luat pe minor şi l-a mutat într-un mediu impropriu (stână în s. Ţîpala, r. Ialoveni). Probele au mai atestat că, pe parcursul anilor 2023–2024, autoritatea tutelară a încercat integrarea mamei şi a copiilor în familia biologică extinsă, însă primăriile Căbăieşti şi Pîrjolteni au refuzat preluarea sau menţinerea, iar persoana la adresa căreia mama avusese reşedinţă temporară a solicitat radierea acesteia din evidenţă, ceea ce a accentuat precaritatea locativă a familiei. Certificatul nr. 217 din 19.10.2025 eliberat de Primăria Căbăieşti a confirmat inexistenţa unui domiciliu al mamei în localitate, starea avariată a casei bunelor şi imposibilitatea oferirii unui sprijin real din partea familiei de origine, în contextul problemelor de sănătate şi al antecedentelor penale ale bunicii materne. Instanţa a observat că, în pofida sprijinului material şi direcţionării către servicii (inclusiv sume de bani pentru nevoile copilului şi orientare către servicii de suport), pârâta a utilizat resursele în mod inadecvat, a refuzat oportunităţi de angajare, nu a respectat controalele medicale ale copiilor şi a părăsit de două ori instituţia de plasament, cu afectarea directă a siguranţei minorilor.

Instanţa a subsumat situaţia de fapt standardului art. 8 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului, potrivit căruia luarea unui copil de la părinţi constituise o ingerinţă gravă în viaţa de familie, admisibilă doar dacă era „prevăzută de lege”, urmărea un scop legitim, respectiv protejarea sănătăţii şi drepturilor copilului, şi era „necesară într-o societate democratică”, în sensul că răspundea unei nevoi sociale imperioase şi era proporţională cu scopul urmărit. Jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului a reţinut, în mod constant, că plasamentul este o măsură prin excelenţă temporară, statul având obligaţia pozitivă de a depune eforturi pentru menţinerea şi refacerea legăturilor familiale, iar separarea nu putea fi justificată exclusiv prin sărăcie sau precaritate locativă, ci doar în prezenţa unui risc real şi iminent pentru copil sau a unui pattern de neglijare care punea în pericol dezvoltarea acestuia. În cauzele Kutzner c. Germaniei - 26 februarie 2002, Curtea a accentuat necesitatea unei analize stricte a proporţionalităţii şi obligaţia de a urmări reunificarea familiei, iar în Strand Lobben şi alţii c.

Norvegiei [MC] - 12 aprilie 2013, a reliefat că orice măsură de îndepărtare şi, cu atât mai mult, de rupere definitivă a legăturilor, trebuia susţinută de o examinare riguroasă a alternativelor şi de garanţii procedurale efective. În K. şi T. c. Finlandei [MC] – 12 iulie 2001, Curtea a admis că măsurile de urgenţă puteau fi justificate în prezenţa unui pericol iminent pentru nou-născut, cu condiţia caracterului lor temporar şi a controlului judecătoresc prompt. În Wallová şi Walla c. Republicii Cehe şi R.M.S. c. Spaniei, Curtea a constatat încălcări ale art. 8 atunci când copiii au fost luaţi în îngrijire preponderent din motive de sărăcie, fără sprijin adecvat şi fără evaluarea corespunzătoare a alternativelor mai puţin intruzive. Aceste repere au fost reţinute ca standard de analiză în prezenta cauză.

Aplicând aceste principii, instanţa a reţinut că ingerinţa solicitată a fost prevăzută de lege, întemeindu-se pe art. 10 din Legea nr. 140/2013 şi pe art. 71 din Codul familiei, a urmărit un scop legitim, respectiv protecţia sănătăţii şi a dezvoltării copiilor, şi a fost necesară într-o societate democratică, în condiţiile unui pericol concret şi actual. Spre deosebire de situaţiile sancţionate de Curte pentru motivarea exclusivă în precaritate, prezenta cauză a relevat un cumul de factori: consum de alcool, părăsirea repetată fără învoire a centrului de plasament, deplasarea copiilor în locuri improprii, refuzul de a urma măsuri de reintegrare şi de a accesa servicii medicale minime pentru copii, precum şi deficienţe grave de îngrijire constatate medical la momentul plasării. Autoritatea tutelară locală a demonstrat, totodată, că a parcurs măsuri mai puţin intruzive anterior separării, a activat familia extinsă, a oferit sprijin material şi îndrumare către servicii, iar pentru minorul Vasile a instituit un plasament familial în rudenie ca alternativă la instituţionalizare, în linie cu exigenţa Curţii de a prefera soluţiile menţinere a legăturilor familiale acolo unde acestea servesc interesului superior al copilului. *În această configuraţie, măsura luării copiilor fără decăderea părintelui din drepturile părinteşti a reprezentat opţiunea proporţională, temporară şi reversibilă, adecvată pericolului iminent constatat, cu menţinerea perspectivei realiste a reuniunii în măsura în care mama urma să demonstreze stabilitate locativă, abstinenţă, implicare parentală şi cooperare cu autorităţile*. Standardul CEDO ca măsura să fie temporară şi să urmărească, în principiu, reunificarea a fost respectat prin configurarea plasamentelor ca măsuri de protecţie şi prin posibilitatea, prevăzută de art. 71 alin. (5) Codul familiei, de înapoiere a copiilor la cererea părintelui atunci când aceasta nu contravine interesului lor.

Instanţa a mai reţinut că autoritatea tutelară a acţionat cu celeritate în raport cu riscul iminent, în concordanţă cu exigenţele stabilite de Curte pentru măsurile de urgenţă, şi că deciziile comisiei multidisciplinare şi avizul privind plasamentul planificat au oferit fundamentul factologic necesar pentru a aprecia că orice întârziere ar fi sporit pericolul pentru viaţa şi sănătatea copiilor. În lumina cauzei K. şi T. c. Finlandei [MC], caracterul prompt al intervenţiei a fost justificat, iar controlul judecătoresc exercitat în prezenta procedură asigură garanţiile procesuale, inclusiv posibilitatea părţii pârâte de a formula obiecţii şi de a-şi exprima poziţia.

Pe fondul cauzei, instanţa respinge apărarea pârâtei ***** întemeiată exclusiv pe intenţia declarată de a remedia situaţia, întrucât această intenţie nu fusese dublată de acţiuni concrete şi constante. Împrejurarea că, anterior, copiii fuseseră plasaţi împreună cu mama şi că aceasta

părăsise de două ori centrul fără informarea autorităţilor a conturat un risc recurent, care a făcut nesigură soluţia menţinerii copiilor în mediul familial, în raport cu interesul lor superior. În acelaşi timp, instanţa precizează că măsura nu are un caracter punitiv, nici nu se întemeiază pe sărăcie ca atare, ci pe ansamblul elementelor ce configurează pericol iminent, în acord cu jurisprudenţa Curţii care a sancţionat practicile de îndepărtare motivate preponderent de precaritate, fără sprijin şi fără evaluarea alternativelor.

De asemenea, instanţa reţine că, deşi intenţiile declarative ale pârâtei ***** privind reintegrarea minorilor în mediul familial propriu ar putea fi apreciate pozitiv în mod formal, acestea nu sunt susţinute prin fapte concrete. Din actele dosarului şi din declaraţiile reprezentanţilor serviciilor sociale rezultă că pârâta nu şi-a asigurat un domiciliu stabil, nu dispune de venituri constante şi nu a demonstrat capacitatea de a oferi minorilor condiţii minime de trai şi educaţie. Mai mult, comportamentul manifestat în perioada plasamentului temporar, confirmă lipsa unui cadru familial securizat pentru copii.

Instanţa a constatat că pârâta ***** nu a prezentat nicio probă concretă care să demonstreze îmbunătăţirea condiţiilor sale de trai. Deşi a declarat că intenţionează să se ocupe de copii, ea nu şi-a stabilit un domiciliu permanent, nu s-a angajat în câmpul muncii şi nu a făcut paşi reali pentru a le putea oferi un mediu stabil. Lipsa acestor acţiuni şi lipsa de dovezi fac ca simplele sale afirmaţii să nu fie suficiente pentru a răsturna constatările autorităţii tutelare şi probele prezentate de reclamant.

Prin urmare, deşi măsura plasamentului reprezintă o restrângere severă a exerciţiului drepturilor părinteşti, ea este justificată de existenţa unui pericol iminent pentru viaţa şi sănătatea minorilor şi corespunde interesului lor superior. În acelaşi timp, instanţa reţine caracterul său *temporar şi reversibil*, în sensul că, la apariţia unor condiţii favorabile şi a unei schimbări reale de comportament din partea pârâtei, aceasta ar putea solicita revizuirea măsurii şi reintegrarea copiilor în familie.

Instanţa reţine, de asemenea, că pârâta ***** nu a contestat în niciun mod acţiunile autorităţii tutelare locale şi nici actele administrative emise în sensul plasamentului copiilor în centrele specializate. Lipsa unei asemenea contestări denotă atât *acceptarea tacită a constatărilor şi deciziilor autorităţii tutelare,* cât şi lipsa unui interes real şi activ în a demonstra că are posibilitatea de a le oferi copiilor condiţii de trai adecvate.

În aceste condiţii, instanţa apreciază că plasamentul dispus de autoritatea tutelară şi menţinut prin prezenta hotărâre este rezultatul unei proceduri legale, transparente şi proporţionale cu gravitatea situaţiei, iar pârâta nu a adus probe sau argumente juridice de natură a răsturna constatările făcute de autorităţi.

În acest context, instanţa notează că, în conformitate cu art. 3 alin. (1) al Convenţiei internaţionale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989, în toate deciziile care privesc copiii, interesele superioare ale acestora trebuie să prevaleze. De asemenea, potrivit art. 27 alin. (2) al aceleiaşi Convenţii, părinţii poartă responsabilitatea primordială de a asigura condiţiile de viaţă necesare dezvoltării copilului, în limitele posibilităţilor şi mijloacelor lor.

Or, în cauză, instanţa constată că ***** a eşuat în exercitarea responsabilităţilor parentale, astfel încât continuarea convieţuirii copiilor cu mama ar fi fost contrară interesului lor superior.

În fundamentarea soluţiei, instanţa a avut în vedere dispoziţiile art. 71 Codul familiei şi art. 10 din Legea nr. 140/2013, care consacră obligaţia statului de a interveni ori de câte ori copiii sunt expuşi pericolelor în familie, precum şi jurisprudenţa Curţii Europene a Drepturilor Omului privind art. 8 CEDO, care impune menţinerea unui just echilibru între protecţia vieţii familiale şi interesul superior al minorilor.

Totodată, instanţa subliniază că plasamentul copiilor este însoţit de garanţii esenţiale: menţinerea şi facilitarea legăturilor personale cu mama, monitorizarea periodică a situaţiei copiilor şi implementarea unui plan individual de asistenţă care să urmărească sprijinirea pârâtei în vederea îmbunătăţirii condiţiilor de trai. Reexaminarea periodică a măsurii va permite, în cazul în care mama îşi schimbă comportamentul şi demonstrează capacitatea de a-şi asuma responsabilităţile parentale, reintegrarea copiilor în mediul familial.

Astfel, măsura adoptată de autoritatea tutelară este legală, temeinică şi necesară, reprezentând un echilibru între nevoia de protecţie imediată a copiilor şi perspectiva refacerii relaţiilor familiale, în deplină concordanţă cu obligaţiile pozitive ale statului de a sprijini reîntregirea vieţii de familie atunci când condiţiile o vor permite.

Respectiv, astfel, instanţa a ajuns la concluzia temeiniciei acţiunii înaintate de Primăria satului Izbişte, raionul *****, în interesele copiilor minori *****, ***** şi *****, privind luarea acestora de la mama biologică, *****, fără decăderea acesteia din drepturile părinteşti. În consecinţă, acţiunea urmează a fi admisă ca întemeiată.

În conformitate cu prevederile art.82 Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat şi din cheltuielile de judecare a cauzei.

Potrivit art.85 alin. (4) Cod procedură civilă, în funcţie de situaţia materială şi de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanţa judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părţi a ei.

Având în vedere circumstanţele pârâtei *****, care reies din materialele dosarului, rezultă că se află într-o situaţie materială precară. Din aceste considerente, instanţa dispune scutirea pârâtei ***** de la plata taxei de stat, lăsând-o în sarcina statului.

În conformitate cu art.71-72 din Codul familiei, art.16,18 din Convenţia Internaţională cu privire la drepturile copilului, art.236, art.238-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,-

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se admite acţiunea.

Se dispune luarea copiilor minori *****, a.n.*****, *****, a.n.***** şi *****, a.n.***** de la părintele *****, a.n.*****, IDNP *****, cu viza de domiciliu în s. Izbişte, r. *****, fără decăderea acestuia din drepturile părinteşti.

Se dispune asigurarea protecţiei copiilor minori *****, a.n.*****, *****, a.n.***** şi *****, a.n.*****, de către Autoritatea tutelară locală s. Izbişte, r. *****.

Se explică lui *****, că la cererea ei, instanţa de judecată poate să-i înapoieze copiii, dacă se va constata că aceasta este în interesul lor superior.

Se scuteşte *****, în legătură cu situaţia materială nefavorabilă, de plata taxei de stat, lăsând-o în sarcina Statului.

Hotărârea poate fi atacată cu apel în Curtea de Apel Centru, prin intermediul Judecătoriei *****, în termen de 30 zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii.

Preşedintele şedinţei,
judecătorul Romina Ţurcan